

WILLOW SPRINGS

WERNER SCHROETER - 1973 - 78'

Het is alsof je in lachspiegels zit te kijken, bij het zien van films van Werner Schroeter. En die lachspiegels bezorgen je afwisselend het grootste plezier, de grootste verveling of het grootste verdriet. Acteurs zijn niet meer van die mensen die in andermans huid kruipen, het lijkt er eerder op dat ze onder het toezend (camera-) oog van Schroeter eindelijk de kans krijgen hun frustraties bot te vieren. Dialogen zijn niet meer geschreven middels de 'normale' taal, maar bestaan uit citaten die op den duur een ontmanteling van de ons bekende semantiek veroorzaken. De fotografie is noch een 'mooie' Hollywood like, noch bestaat de fotografie uit van die statische prentbriefkaarten, omdat de acteurs nadrukkelijk bewegen. En geluid betekent bij Schroeter muziek. Niet alleen de muziek in z'n films maar ook en vooral het op elkaar afstemmen van muziek, omgevingsgeluiden en de haast opera-achtige manier waarop dialogen worden uitgesproken.

Terecht heeft men Schroeters films omschreven als 'fantastische films over kunstmatige mensen'. Schroeter zegt zelf: "De werkelijkheid die ik toon, wordt automatisch fantastisch; de zogenaamde werkelijkheid is absurder dan wanneer ik iets schep". De vraag die de toeschouwer moet beantwoorden is: "Is Schroeter een fantaseur, die zich door toeval laat leiden of is hij berekenend?"

Maar laat ik proberen deze zaken nader te preciseren aan de hand van Schroeters nieuwste film *Willow springs*. Waar *Willow springs* over gaat is moeilijker te vertellen, dan wat er in de film gebeurt, hoe het gebeurt en tegen welke achtergrond. Om met het laatste te beginnen; Schroeter ging aanvankelijk naar Amerika om er een film over Marilyn Monroe te draaien, met een travestiet in de hoofdrol. Die film ging niet door, maar Schroeter zat wel in Amerika. Van het budget voor de Monroe-film draaide Schroeter *Willow springs* op lokatie (de Californische woestijn) met drie vrouwen plus een man. Ik vermoed dat Schroeter nauwelijks een idee had wat hij zou gaan doen, of tenminste wist hij nog niet wat het eindresultaat van deze escapade zou zijn. Het eindresultaat is bepaald evenzeer het werk van de drie vrouwen (Magdalena Montezuma, Ila von Hansberg en Christine Kaufmann) als van Schroeter zelf. 's Avonds werd besproken wat de volgende dag gedraaid zou worden. Het gevolg is dat de toeschouwer geconfronteerd wordt met een aantal scènes, die op het eerste gezicht nauwelijks iets met elkaar te maken hebben. Dat zijn dan fantastische scènes, in die zin, dat ze op een heel eigen manier onwerkelijk zijn. Die drie vrouwen lijken in een verabsoluteerde droomwereld te leven, totdat er een jongen op de proppen komt, die niet (zoals in alle andere gevallen) direct wordt vermoord. Overigens zijn de enige buitenstaanders die blijven leven twee patrouillerende politieagenten: van deze groep van vier mensen blijft alleen Magdalena Montezuma over. Het meest eigenaardige van *Willow springs* vind ik, persoonlijk, de rol die muziek, omgevingsgeluid en de haast gereciteerde dialogen vervullen. Waar de verschillende scènes los van elkaar gezet worden (gescheiden door een fade-out en vervolgens weer een fade-in) blijkt het geluid, d.w.z. de muziek 'de' bindende

factor. Of je zou moeten willen geloven dat deze film slechts gaat over een autoritaire vrouw met een kolosale vernietigingsdrang (Magdalena Montezuma). Nee, volgens mij zijn die scènes bewust los van elkaar gezet, wat nog versterkt wordt door het feit dat iedere afzonderlijke scène een afgerond stukje drama is. Het gaat zelfs zover dat ik de droomscènes, waarin Montezuma zich voorstelt haar huisgenoten en de manlijke bezoeker te vermoorden, pas in hun context worden geplaatst door de slotscène, waarin ze de moorden feitelijk pleegt.

M.a.w. de film *Willow springs* lijkt in eerste instantie een uiterst simpel verhaaltje, dat er op het oog vervelend primitief uitziet. Bij nadere beschouwing blijkt de film een uiterst geraffineerd en complex werkstuk te zijn. Pas achteraf realiseerde ik me dat er massa's thematische verwijzingen in zitten tot en met als leitmotiv behandelde 'achtergrondmuziek', die in feite op de dramatische voorgrond komt te staan. Die verwijzingen, evenzeer als de muzikale leitmotieven vormen intrinsieke verwijzingen, d.w.z. de ene scène verwijst zowel naar de voorgaande als de volgende.

Dit alles toont duidelijk aan hoe geraffineerd Schroeter te werk is gegaan. Met ogenschijnlijk eenvoudige, soms haast verveling verwekkende methodes komt hij tot een onvoorstelbaar resultaat dat van een onwaarschijnlijke gruwelijkheid is. Niet de in de film gepleegde moorden maken *Willow springs* gruwelijk — de slotscène is de enige waar in beeld gemoord wordt — maar de verpletterende psychische kracht die met name van Magdalena Montezuma uitgaat.

Piet Hein van de Poel

DIRECTED BY
HENRY HATHAWAY

Niagara

...a raging torrent of emotion that even nature can't control!

5
1973 - 89'

Marilyn Monroe is een overspelige echtgenote die tijdens haar tweede huwelijksreis een complot smeedt om haar saaie echtgenoot (Joseph Cotten) om het leven te brengen. Maar uiteindelijk wordt zij zelf het slachtoffer, als ze door Cotten wordt achtervolgd in de klokkentoren bij de Niagara-watervallen en in schrille technicolorkleuren wordt gewurgd. Cotten ontkomt niet aan zijn gerechte straf en wordt in een klein kruisertje door de waterval meegesleurd.

Marilyn zingt op een binnenplaatsje van het bungalowkamp waar de dramatische gebeurtenissen zich afspelen, het zweele lied 'Kiss', dat door de Amerikaanse vrouwenorganisaties destijds als obscen werd bestempeld. De studio ging overstag en besloot het nummer niet op de plaat uit te brengen. 'Niagara' is ook beroemd door Monroe's heupwiegende loopje, dat nadrukkelijk in beeld is gebracht en door de scène in de doucheceel waar ze naakt achter een min of meer doorzichtig gordijn verschijnt. Volgens de overleveringen was het Monroe zelf die de opname op deze manier gemaakt wilde zien. Regisseur Hathaway, die moeilijkheden met de censuur vreesde, zou later in het laboratorium het werk van cameraman Joe MacDonald wat donkerder hebben gemaakt.

Deze film betekende de grote doorbraak voor Marilyn Monroe die tot dusver alleen kleine rollen had gespeeld, meestal in films van gering kaliber (ook al zijn er uitzonderingen, zoals 'All about Eve'). Het type van het domme blondje dat haar later zo beroemd zou maken is hier in eerste aanleg wel aanwezig, maar nog niet consequent doorgevoerd. Nog minder is Monroe, de comedienne, in deze film van Hathaway te ontdekken. Daarvoor zijn de melodramatische accenten te zwaar. Liefhebbers van de 'film noir' zullen daarentegen verscheidene stijlkenmerken herkennen, ook al baadt de film in licht en kleur met Monroe voor het eerst als schitterende ster.

Regie: Henry Hathaway/Scenario: Charles Brackett, Walter Reisch, Richard Breen/
Camera: Joe MacDonald/Muziek: Sol Kaplan/
Montage: Barbara McLean
productie: 20th Century Fox (Charles Brackett)

Met: Marilyn Monroe (Rose Loomis), Joseph Cotten (George Loomis), Jean Peters (Polly Cutler), Casey Adams (Ray Cutler), Denis O'Dea (inspecteur), Richard Allan (Patrick), Don Wilson (Mr. Kettering), Lurene Tuttle (Mrs. Kettering)

Jeanne Peters (à gauche) et Marilyn Monroe ne sont pas rivales dans *Niagara* d'Henry Hathaway, mais incarnent deux formes de séduction féminine tout à fait différentes. Le charme discret et distingué de la première s'oppose au « sex-appeal » tapageur et commun de la seconde. Mais il en faut pour tous les goûts...

Volgende vertoning di 16 oktober : VLAMMENDE PAARDEN

in CALYPSO ZOO
astridplein 12 2018 antwerpen

D E
andere
FILM

INFO-RESERV. 03 236 82 59 OF 234 16 40

Sergeï Paradjanov USSR 1965 - 90'